Eakate mõtte-ringid

LK 3

Rannus ja Rõngus alustab beebikool

LK 4

PPA ja Pääste-ameti ühismaja sai nurgakivi

LK 5

Elva valla leht

ELVA VALD

21. NOVEMBER 2022, NR 122
infoleht@elva.ee
elva.ee / 730 9882
facebook.com/elvavald

Elering remondib Elva vallas kõrgepingeliine

Eesti on koos naaberriikide Läti ja Leeduga võtnud sihiks hiljemalt 2025. aasta lõpuks oma elektrisüsteemid Venemaast lahti ühendada. See tähendab, et ka Elva valda läbivad kõrgepingeliinid tuleb töökindluse tõstmiseks rekonstrueerida.

ILLIMAR VAHTRAS,
ELERINGI PROJEKTIJUHT

MARTEN RAIDMA,
ELERINGI PROJEKTIJUHT

Illustratsioon: Andres Varustin

Elva vallas on põhiliinil 85 mastist 73 püstitatud, jäänud on veel peamiselt juhtmetööd. Elva alajaama õhuliinide sisestused valmivad juunis 2023 ning seejärel toimub vana õhuliini demonteerimine. 2023. aasta teises pooles algavad Viru-Tsirguliina õhuliini rekonstrueerimistööd, mis saavad läbi 2025. aasta lõpuks.

Kolm olulist muudatust

Tegemist on kolme Balti riigi ühisprojektiga, mis toob kaasa kolm suuremat muudatust.

Esiteks ja peamiselt tagab Venemaa süsteemist lahkumine meile elektri olemasolu igal ajahetkel ehk turvatunde ning seda sõltumata suure idanaabri tegevusest, tahtest või plaanidest. Sest kuigi me enam elektrit Venemaalt ei impordi, oleme täna ikkagi sõltuvuses ebasõbralikust naabrist, keda meil on vaja, et meie väikeses elektrisüsteemi toimimiseks vajalikku sagedust hoida. Ei ole vaja olla julgeoleku-või energeetikaekspert, et mõista - see ei ole meie jaoks hea lahendus. Kui Venemaa peaks ka otsustama Baltimaad oma sagedusalast varem välja lülitama, siis saame hakkama, ent iga rekonstrueeritud kilomeeter liine tõstab kindlust.

> Elva alajaama õhuliinide sisestused valmivad juunis 2023 ning seejärel toimub vana õhuliini demonteerimine.

Teiseks vahetatakse projekti raames kõik seni idast lõunasse kulgevad vanad ja väsinud liinid tänapäevaste vastu, mis lisab elektrisüsteemile töökindlust veel väga pikaks ajaks.

Kolmandaks vabaneb üle Eesti liinide alt ning kaitsevööndiga seotud piirangutest sadades hektarites kasutult seisnud maad - kokku nii palju, et kui see oleks üks plats, saaks sinna rajada 1400 jalgpalliväljakut.

Koostöö maaomanikega on olulisel kohal

Püüame töid tehes liinide läheduses elavaid ja töötavaid inimesi võimalikult vähe häirida. Elektrikatkestusi tööd kaasa ei too, sest kõigi töödega seotud alajaamade toide on dubleeritud.

Mõistame, et maaomanike jaoks ei ole rekonstrueerimine alati mugav, seda eriti sügisel, mil maa on porine. Arusaadavalt ei ole nii mastaapseid ehitustöid võimalik läbi viia märkamatult. Lubame teha tööd kiiresti ja säästvalt, kindlasti antakse ka maaomanikele piisavalt varakult teada, millal töödega nende juures alustatakse. Tööde käigus tekkinud segadus likvideeritakse, ehitusjäägid viiakse ära esimesel võimalusel.

Oleme väga tänulikud kohalikele omavalitsustele ja maaomanikele, kes mõistavad, et kõrgepingeliinide kiires tempos rekonstrueerimine on terve Eesti energiajulgeoleku huvides. Koostöö on olnud suurepärane.

Sünkroniseerimine mandri-Euroopaga läheb Balti riikidele ja Poolale kokku maksma ligikaudu 1,6 miljardit eurot, millest Eesti osa on üle 300 miljoni euro. Projektist 75% rahastab Euroopa Liit, ülejäänud 25% vajaminevatest investeeringutest tagatakse Eestis Ülekoormustulu Fondist.

LÜHIDALT

TOIMUVAD ÜLDPLANEERINGU AVALIKUD ARUTELUD

Koostamisel oleva Elva valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal esitati üldplaneeringu ja selle keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruande kohta arvamusi, mis sisaldasid ka küsimusi ja ettepanekuid.

Esitatud arvamuste ja vallavalitsuse poolsete seisukohtade selgitamiseks ja arutamiseks ootame kõiki huvilisi **üldplaneeringu avalikele aruteludele**, mis toimuvad:

- **29.11 kell 18**
  Elva kultuurikeskuses
  (Kesk 30, Elva linn);
- **01.12 kell 18**
  Rõngu rahvamajas (Valga mnt 11, Rõngu alevik);
- **08.12 kell 18**
  Rannu rahvamajas
  (Elva tee 7, Rannu alevik);
- **12.12 kell 18**
  Palupera koolimajas
  (Palupera Põhikool, Palupera küla);
- **14.12 kell 18**
  Puhja seltsimajas
  (Viljandi tee 24, Puhja alevik).

Esitatud arvamuste ja vallavalitsuse seisukohtadega saab tutvuda ka Elva valla kodulehel: www.elva.ee/koostamisel-uldplaneering

Lisainfo:
Maarika Uprus
planeeringuspetsialist
maarika.uprus@elva.ee
tel 527 1860

ELVA VALLA INFO

Vallamajanduse osakonna plaanid talveperioodiks ja uueks aastaks

Peagi mööduv aasta on olnud muutlik meile kõigile, ka omavalitsusele. Vallamajanduse valdkonna abivallavanem Kristjan Vilu annab ülevaate, millised muutused seda valdkonda ees ootavad, mille osas saab vald lubada stabiilsust ning millistel kaalutlustel on erinevad otsused tehtud.

TALVISES TEEHOOLDUSES ON NÕUTUD KAASAEGSEMAD TEHNIKAD NING KIIREM REAGEERIMISAEG . Foto: pexels.com

Lähtuvalt kinnitatud eelarvestrateegiast ja esimesele lugemise läbinud 2023. aasta eelarvest, saab välja tuua, et **investeeringud teedesse võrreldes varasemate aastatega suurenevad.** Teede hoolduses suuri muudatusi ei ole tehtud, kuid **operatiivsus tööde teostamisel on paranenud.** Tolmutõrjet kruusateedel teostatakse ligikaudu 70 kilomeetri ulatuses, teid profileeritakse vähemalt kaks korda aastas (vajadusel ka tihedamalt) ning teeääri niidetakse kaks korda aastas. Analüüsides nii kulutusi kui ka mõjusid keskkonnale on järgmisel suveperioodil plaanis vähendada niidetavaid rohealasid ja osaliselt ka niitmise intensiivsust.

Talvine teehooldus

Korraldatud on hanked lumetõrje teenuseosutaja leidmiseks järgmiseks viieks aastaks. Hinnatõus selles sektoris on umbes 50%, kuid sellele vaatamata ei tee me hinnaalandust teenuse kvaliteedile. Pigem vastupidi – võrreldes varasema hankega esitasime suuremad nõudmised tehnikale ja reageerimisajale. Suurim muutus uues lepingus Elva linna teeninduspiirkonnas on III järjekorra kaotamine ehk alates eesseisvast talvest teostatakse kõikide Elva linna ja selle lähiümbruse tänavate hooldus vastavalt seisunditasemele ja kasutamisintensiivsusele. Elva linna tänavate hoolduses on nõutud ka rohkem kaasaegset tehnikat kui kunagi varem. Tehnika on kohal ja oleme talveks valmis.

Alevikes ja hajaasustuses teostavad kõikides piirkondades teede lumetõrje töid samad teenuseosutajad, kes eelmiselgi aastal. Nõutud on aga rohkem võimsamaid traktoreid kui varasemalt ning eesmärk on jätkuvalt puhastada teed lumest 12 tunni jooksul. Teenust pakutakse jätkuvalt ka erateedel majapidamisteni. Selleks, et lumetõrje teostamisega ei tekiks probleeme, vaata, et sinu kodutee koridor oleks okstest vaba ning takistused tähistatud helkurpostidega.

Valgustus

Tänavavalgustuse massilist piiramist meil vaatama kahekordistunud kuludele plaanis ei ole. Küll aga saab olema osaliselt lühendatud sporditaristu ja mõne kergliiklustee öine valgustusperiood. Näiteks saavad mõned objektid olema valgustatud kuni kella 23-ni ja alates kella 5-st.

Jõulukaunistused paigaldame enamjaolt nii nagu eelmisel aastal, kuid suuremaid investeeringuid selles valdkonnas planeeritud ei ole. **Aastavahetuse ilutulestikku** omavalitsuse kulul sel aastal planeeritud ei ole. Kaalutlusi selliseks otsuseks oli mitmeid – omavalitsuse mõistlik raha kulutamine, keskkonnahoid, häiringud lemmikloomadele, sõjapõgenike heaolu jne.

Vallavolikogu 7. novembri istung

Elva vallavolikogu II koosseisu XIV istung toimus 7. novembril vallamajas volikogu saalis ja veebikeskkonnas Zoom. Istungi päevakorras oli vallavalitsuse ülevaade, kolm määruse ja üks otsuse eelnõu. Istungist võttis osa 28 volikogu liiget.

Volikogu lõpetas 2023. aasta eelarve esimese lugemise ja määras menetlustähtaja muudatusettepanekute tegemiseks. Eelarve kogumaht on 30,6 miljonit eurot. Eelarve põhitegevuse tulud on 27,6 miljonit eurot, põhitegevuse kulud 26,2 miljonit eurot. Täpsema ülevaate eelarvest ja investeeringuobjektide nimekirja leiab eelarve seletuskirjast. Kuni 22. novembrini on volikogu liikmetel võimalik teha muudatusettepanekuid eelarve eelnõu muutmiseks. Eelarve vastuvõtmine on planeeritud volikogu detsembrikuu istungil.

Muudeti Elva vallavalitsuse palgajuhendit. Senised palgagruppide alam- ja ülemmäär on kehtinud viis aastat ja selle aja jooksul on palgatase nii Tartumaa omavalitsustes kui ka mujal Eestis suurenenud ning meil kehtestatud palga ülemmäärad ei vasta enam vajadustele. Tegu on palgamäärade muutmisega, mitte ametnike palkade tõstmisega.

Kehtestati uued Elva linnasisese bussiliini hinnad. Tegu on taksobussiga, mis korraldab piirkonnas koolitransporti ja reisijate juhuvedusid ning Elva linnaliini ühistransporti. Seoses suure küttehinna tõusuga esitas vedaja taotluse piletihindade tõstmiseks. Uued piletihinnad on: sooduspilet 1 eurot ning täispilet 1,20 eurot. Õpilastel ja kuni 7-aastased lastel on tasuta sõiduõigus.

Otsustati võõrandada Rämsi külas asuvad kinnistud. Puhja Vallavolikogu hõivas Rämsi külas peremehetute ehitistena külas kogukonna poolt rajatud abihooned (Puhja Vallavolikogu otsus nr 18, 31.05.2017), sest tegelikel rajajatel, kasutajatel, valdajatel puudusid omandi tõendamiseks dokumendid. 2019. aastal jõudis Elva Vallavalitsus menetlusega vallasvaradest kinnisasjadeni ja nende abihoonete juurde moodustati 100% elamumaa sihtotstarbega katastriüksused. Kõik abihooned on seotud kinnistutel ainukesed rajatised ja on kasutamise lepingutega antud tervikobjektina kasutada ühele isikule. Tegelikud abihoonete rajajad on tänased kinnistute omandisse taotlejad või taotlejate lähisugulased, kes andsid enne vara kasutamise lepingu sõlmimist 2020.a kirjaliku nõusoleku nooremal põlvkonnal lepingusse tulla. Seega on nad ka pikaaegsed heaperemehelikud kasutajad, kes inventariseerisid ise 2016–2017. aastal ehitised üles, kuid jõudsid 2020. aastal vallaga vara kasutamise lepinguteni. Volikogu otsustas võõrandada Elva valla omandis olevad kinnistud otsustuskorras abihoonete senistele valdajatele.

Vallavalitsuse tegevusülevaade. Vallavanem Priit Värv andis esmalt ülevaate Tartu mnt 3 koolihoone soklikorruse olukorrast ja tulevikuplaanidest. Seejärel andis vallavanem ülevaate vallavalitsuse, ja osakondade tööst ning vallavalitsuse liikmed vastasid erinevatele küsimustele.

Istungi protokolli, tehtud ettekannetega ning vastuvõetud otsuste ja määrustega saab tutvuda valla avalikus dokumendiregistris atp.amphora.ee/elvavv.

Volikogu istungil toimunut saab järele vaadata Elva valla YouTube'i keskkonnas.

Kõikide volikogu istungite kokkuvõtetega saab tutvuda valla kodulehel www.elva.ee/volikogu-istungite-kokkuvotted.

Järgmine korraline volikogu istung toimub 19. detsember 2022.

Lisainfo:
Sulev Kuus, volikogu esimees
sulev.kuus@elva.ee / 505 6982

Elva vald soovib eakaid senisest rohkem kaasata

3. novembril toimus Rõngu rahvamajas esimene Elva valla eakate mõttering. Kohvitassi taga arutati piirkonna vanemaealiste väljakutsete üle ning võimalusi, kuidas saaksid eakad ja vallavalitsus üheskoos neid lahendama hakata.

Külas olid Urmo Kübar ja Maali Käbin mõttekojast Praxis, kes tutvustasid, kuidas vanemaealiste inimeste ja omavalitsuse vaheline koostöö mujal Eestis ning teistes riikides korraldatud on. Praxis tegeleb praegu mitmes Eesti paigas vanemaealiste ühiskondliku aktiivsuse edendamisele kaasaaitamisega koostöös Sotsiaalministeeriumi, MTÜ-dega Kuldne Liiga ja Eesti Pensionäride Ühenduste liit ning teiste partneritega. Praxise inimesed rääkisid, kuidas mitmel pool on loodud eakate esinduskogusid, mis aitavad vanemaealisi enam kaasata, parandada infovahetust eaka ja kohaliku omavalitsuse vahel ning anda sisendit eakatesõbraliku kohaliku poliitika kujundamiseks. Tuli välja, et Soomes on enamikes piirkondades eakate esinduskogud loodud ning Taanis on esinduskogude loomine omavalitsustele suisa kohustuslik.

Eesmärk toetada eakaid

Sündmuse eesmärk oli jõuda omavahelise dialoogini, mõista mõlema poole seisukohti ning leida toimivaid lahendusi. Ühise arutelu tulemusena selgus, et üheks tähtsamaks teemaks on info liikumine, et eakad teaksid aegsasti toimuvatest üritustest, kohaliku omavalitsuse plaanidest ning pakutavatest teenustest. Sama ka teistpidi, et kohalik omavalitsus kuuleks eakate muresid ja ettepanekuid ning saaks neile ühiselt lahendusi leida. Veel räägiti päevakeskuste tööst ning kontakti hoidmisest aktiivsest kogukonnaelust kõrvale jäänud eakatega.

Ennast tutvustas Tartu piirkonna vabatahtlike seltsiliste koordinaator Triin Fedotova, kes rääkis vabatahtlike seltsiliste projektist, mille eesmärk on vabatahtlike abiga toetada eakaid inimesi, kes vajavad igapäevase eluga toimetulekul abi, tuge või seltsi. Abi saamiseks võib pöörduda nii eakas ise kui tema lähedane. Väga on oodatud endast märku andma ka need, kes soovivad ise seltsiliseks hakata. Piirkonna koordinaatori Triinuga saab ühendust telefonil 5635 1078.

Käärdi päevakeskuse juhatuse liige Kalev Jago soovitas neil eakatel, kes arvutit kasutavad ja Facebookis käivad, liituda Facebooki grupiga „Elva Valla Pensionäride Ühendus“, kust saab teada toimuvate sündmuste kohta ja omavahel mõtteid vahetada.

Järgmine mõttering toimub 14. detsembril kell 10-13 Elva Gümnaasiumi algkooli maja saalis (Tartu mnt 3). Oodatud on kõigi piirkondade vanemaealised, kes tahavad kohaliku elu küsimustes kaasa mõelda. Osalemiseks palume registreeruda kohalikus päevakeskus või valla üldkontaktidel telefonil 730 9880 või elva@elva.ee.

Startis rahvusvaheline koostööprojekt

Alates oktoobrist 2022 on Elva vald osaline rahvusvahelises koostööprojektis „Digitaalselt teostatud sotsiaalrajooni renoveerimisprotsessid easõbralikes keskkondades, mis edendavad sotsiaalset innovatsiooni ja kohalikku majandusarengut ehk lühidalt – drOp (*digitally enabled social district renovation processes for age-friendly environments driving social innovation and local economic development*).

Projekti eesmärk on toetada korteriühistuid, riigiasutusi ja ettevõtjaid, et viia läbi sotsiaalse ja taskukohase elamurajooni renoveerimistöid, mis hõlmavad uuenduslikke funktsioone, nagu nutikate ja ringtehnoloogiate kasutamine ning jagada uusi lähenemisviise, mis on loodud kogukondadega koosloomes.

DrOp keskendub sotsiaalsele innovatsioonile ja kohalikule majandusarengule, integreerides samal ajal uusi tehnoloogiaid ja kasutades inimkeskset lähenemist. Samuti uuritakse kultuuri- ja loomemajanduse potentsiaali. Elva üks rolle on jagada oma teadmisi digisektoris ning Matera (Itaalia) panustab oma oskusteabega, mis on omandatud läbi 2019. aasta Euroopa kultuuripealinnaks olemise.

Strateegilisel tasandil töötatakse projekti raames välja integreeritud renoveerimise metoodika (IRM). Seda tehakse, tagades samal ajal, et kogukonnad on täielikult kaasatud oma linnaosade ligipääsetavamaks ja elamisväärsemaks muutmise protsessi. Easõbraliku keskkonna loomine on oluline, kuna nii Eesti kui ka kogu Euroopa rahvastik vananeb. Kõik projekti tulemused peaksid olema korratavad teistes sarnastes kontekstides, seega keskendutakse olulisel määral sünergia loomisele asjaomaste sidusrühmadega Euroopa tasandil.

Projektipartnerid on Ermua omavalitsus (ERMUA), Promocion Economica de Ermua Sociedad Anonima (PROMO), Tecnalia uuringute & innovatsiooni instituut (TEC), Mondragon Goi Eskola Politeknikoa Jose Maria Arizmendiarrieta S Coop (MGEP), Eesti Korteriühistute Liit MTÜ (EKYL), Balti Uuringute Instituut (IBS), Matera omavalitsus (COMT), Consorzio Materahub Industrie Culturali e Creative (MTHUB), Housing Europe. Projekti rahastab Euroopa Liit.

Lisainfo:
Kertu Vuks, abivallavanem
kertu.vuks@elva.ee / 5813 7086

LÜHIDALT

ELVA VALD LOOB RÕNGU EAKATELE PÄEVAKESKUSE

Elva vallas tegutseb hetkel kolm eakate päevakeskust – Elva linnas, Rannus ja Puhjas. Need on kõik eriilmelised ja lähtuvad oma tegevuses liikmete huvidest ja soovidest.

Siiani on päevakeskus puudu Rõngus ning loodame selle avada 2023. aasta alguses Rõngu rahvamajas.

Ootame kõiki aktiivseid Rõngu piirkonna väärikas eas elanikke **24. novembril kell 11-13 Rõngu rahvamajja ühisele mõttehommikule,** et teha täpsemaid plaane päevakeskuse asutamiseks ja tegevuste kavandamiseks.

Kohtumisel on võimalik eakatel tutvuda ka Rõngu piirkonna sotsiaaltööspetsialisti Ene Kütiga.

Lisainfo:
Gerda Kiipli-Hiir, sotsiaal- ja terviseosakonna juhataja
gerda.kiipli@elva.ee / 5454 0016

1. DETSEMBRIST KEHTIB PUHJA PIIRKONNAS UUS SOOJUSENERGIA HIND

SW Energia OÜ teatab, et vastavalt Konkurentsiameti 31.10.2022 otsusele nr. 7-3/2022-178 on alates 1. detsembrist 2022 soojusenergia piir- ja müügihind Puhja kaugküttevõrgu klientidele **80,41 €/MWh**. Hinnale lisandub seadusega ettenähtud käibemaks.

Vastavalt majandus- ja taristuministri määrusele kompenseeritakse kaugkütte kodutarbijale 80 EUR/MWh (käibemaksuta) hinda ületav soojuse kulu 80 protsendi ulatuses. Hüvitusperiood kestab 1. oktoobrist 2022 kuni 31. märtsini 2023 tarbitud energia eest väljastatud arvetel.

Hinnainfo on leitav ka ettevõtte koduleheküljelt www.swenergia.ee.

Lisainfo:
info@swenergia.ee / 447 7862

SOTSIAAL

Perekool annab beebiootajale enesekindlust

Lapseootus ja sünd on muutuste aeg nii naisele kui ka kogu perele. Kutsume kõiki lapseootel peresid Elva Perepesas toimuvasse perekooli. Seni on Elva valla peredele kõige lähem perekool toimunud Tartus, alates novembrist toimuvad sarnased kohtumised ka koduvallas.

Üksköik, kas naine ootab oma esimest või juba mitmendat last, on rasedus ikka tulvil suuri muutusi. Piisav ettevalmistus aitab tõhusalt kohaneda rasedusaegsete muutustega ja osaleda aktiivselt sünnitusel, et saada positiivne sünnituskogemus. See omakorda loob aluse paremaks toimetulekuks vanemarolliga kohanemise ning vastsündinu eest hoolitsemisega. Perekool on hea võimalus koguda infot ja jagada teiste lapseootajatega oma kogemusi. See on turvaline keskkond, kus küsida küsimusi ning saada neile spetsialistilt vastus.

Lapseootuse rõõm

Perekoolis on suur rõhk beebiootajate omavahelisel tutvumisel ja suhtlemisel. Äsja lapse saanud vanemad, eriti emad, jäävad tihti beebiga üksi koju. Võib juhtuda, et kaugenetakse senistest sõpradest, kuna elukorraldus muutub palju, samuti vajab laps palju hoolt ja aega. Perekool on hea võimalus leida uusi sõpru, kellega lapseootuse rõõme, muresid ja küsimusi jagada ning pärast laste sündimist edasi suhtlema jääda. Miks mitte tulla beebidega ka Perepesa mängutuppa?

Perekooli on oodatud Elva valla lapseootel pered alates teisest trimestrist. Soovitame tulla koos partneri või kaaslasega (nt ema, õde, sõber), kes on lapsevanemaks saamisel toeks ning osaleda kõikidel kohtumistel. Perekoolis on seitse kohtumist, mille teemadeks on rasedusega kohanemine ja toimetulek, rasedusaegsed suhted, sünnituseks ettevalmistumine, vastsündinu toitmine ja hooldus ning uue elukorraldusega toimetulek. Juttu tuleb ka ema ja lapse tervisest, beebi unest, nutmisest, arengust, esmaabist ning paljust muust. Väga oluline on igakülgne kogu pere vaimse tervise hoidmine. Iga kohtumine kestab 90 minutit ning sisaldab nii arutelusid kui ka praktilist oskuste harjutamist. **Perekool alustab tegevust 23. novembril ja toimub seitse korda järjest kolmapäeviti kell 18.15–19.45 Elva Perepesas, Pikk 26.** Registreerumine Perekooli toimub Perepesa kodulehel ning kohtade arv on piiratud. Lisainfo saamiseks võtke julgesti ühendust, kirjutage elva@perepesa või helistage telefonil 5484 0213.

Kogenud ämmaemand

Perekooli juhib kogenud ämmaemand Marge Mahla. Marge töötab Tartu Ülikooli kliinikumis ämmaemanda ja imetamisnõustajana. Lisaks perekooli läbiviimisele hakkab Marge veel selle aasta jooksul Elva vallas tegema ka sünnitusjärgseid koduvisiite, et toetada vanemaid nende uues rollis ning hoida silm peal lapse ja ema tervisel.

Perekool ning ämmaemanda sünnitusjärgsed koduvisiidid on kaks Elva Perepesa põhiteenust, millega pakume lapsevanemtele tuge nende vastutusrikkal ja väljakutseterohkel teekonnal. Lisaks saab lapsega mängida mängutoas, osaleda loovusringis, vestlusõhtutel ja koolitustel. Tulevikus lisandub teenuseid veelgi. Perepesa on mõeldud kõikidele Elva valla peredele lapseootusest kuni kooliminekueani. Elva valla elanikele on teenused tasuta.

Elva Perepesa

Beebikool alustab uuel aastal Rannus ja Rõngus

Elva Huviala-ja Koolituskeskus avab jaanuaris 2023 beebikooli rühmad Rannus ja Rõngus.

Rannus:
» T kell 09.30, 4–11-kuused.
» T kell 10.30, 1–1,5-aastased.

Beebikool toimub Rannu rahvamaja peeglisaalis (esimene kohtumine 10. jaanuaril).

Rõngus:
» N kell 11.45, 4–11-kuused.
» N kell 12.45, 1–1,5-aastased.

Beebikool toimub Rõngu lasteaed Pihlakobar saalis (esimene kohtumine 12. jaanuaril).

Beebikooli juhendab Irina Radionova. **Kuutasu 12 eurot.** Arve edastab Elva Vallavalitsuse raamatupidamine ARNO süsteemi kaudu. Tasumine toimub jooksva kuu eest.

Avalduse beebikooli saab esitada alates **21. novembrist 2022** Elva valla haridusteenuste haldamise süsteemis ARNO. Keskkonda saab logida sisse ID-kaardiga, Mobiili ID-ga või Smart ID-ga.
» Huviringi taotluse esitamiseks valige „Minu lapsed“ ja sealt „Huvikooli taotlus“.
» Valides taotlusvormis „Huvikool“ rippmenüüst Elva Huviala-Ja Koolituskeskus, näete kõikide rühmade (huviringide) valikuid. Valiku tegemisel palun jälgige huviringi toimumise aega, et laps õigesse rühma saaks registreeritud (vastavalt kas „Beebikool Rannus“ või „Beebikool Rõngus“).
» Pärast taotluse esitamist tekib **leping**, mis ootab esitajapoolset kinnitamist. Vajuta „kinnita leping“.

Lisainfo:
huvikool@elva.ee või
tel 5551 2174

LÜHIDALT

Pilt: Bigstock

VESTLUSRINGID JA TUGIGRUPP ATH SÜMPTOMITEGA LASTE VANEMATELE

Head lapsevanemad. ATH sümptomitega laps peab saama täiskasvanutelt mõistmist, abi ja toetust. Sageli puuduvad täiskasvanutel vastavad teadmised ja oskused, vahel ei jätku energiat, et kõigega toime tulla. Teistega kogemusi vahetades ning spetsialistilt nõu saades on kergem. Kui teile tundub, et lapsel on aktiivsus- ja tähelepanuhäire tunnused või on juba diagnoositud ATH, siis toetuse, mõistmise ja teadmiste saamiseks on teil võimalus kohtuda teiste lapsevanematega, kelle lapsel on samasugused probleemid.

Tugigrupp/vestlusringid toimuvad Elva raamatukogu kaminasaalis ning neid juhib pereterapeut Kai Räisa. Kohtumiste ajakava:
» 29.11 kell 18:15 – ATH perekonnas;
» 06.12 kell 18:15 – piiride seadmine, tehnikad/meetodid;
» 13.12 kell 18:15 – vanemate enesehoid;
» 27.12 kell 18:15 – lood elust enesest.

Viimasel kohtumisel analüüsitakse ja vaadatakse inimeste endi lugusid ja kogemusi. Kes ei soovi kohapeal jagada, võib eelnevalt juhendajale oma loo saata e- aadressile ning on võimalus arutada lugu anonüümselt.

Osalemine on tasuta, kuid palume **kõigil huvilistel ette registreerida e-aadressil: katti.kask@elva.ee.**
Tugigrupi kokkusaamisi korraldab SA Elva Laste- ja Perekeskus ning rahastab Elva vald.

KOGUKOND

Elva uus PPA ning Päästeameti ühishoone sai nurgakivi

4. novembril sai nurgakivi Elvasse, Kirde 14 rajatav Politsei- ja Piirivalveameti (PPA)ning Päästeameti ühishoone.

ELVA POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMETI NING PÄÄSTEAMETI ÜHISHOONELE NURGAKIVI PAIGALDAMINE. Foto: Hendrik Osula

Hoone suletud netopindala on 1817 m². Projekti maksumus käibemaksuta on 7,5 miljonit eurot ning valmimine on planeeritud 2023. aasta sügisesse.

Elva ühishoone valmib KUU arhitektide poolt koostatud funktsionaalse kavandi tüüplahendusena, mille raames ehitatakse üle Eesti sarnaste vajadustega pääste ja politsei ühishooneid. Nende rajamisel on eriti oluline, et tagatud oleks funktsionaalsus, materjalide ja tehnosüsteemide pikk kasutusiga. Samuti keskkonnasäästlikkus, turvalisus ning hea töökeskkond. Ruumide paigutusel on peetud oluliseks, et kõikjalt oleks tagatud 1 minuti jooksul operatiivauto väljasõit.

Siseminister Lauri Läänemetsa sõnul on uute ühishoonete rajamine oluline, et tõhustada veelgi sünergiat ja koostööd esmareageerijate vahel. „Peame hoidma inimesi, kes meid kaitsevad – nad väärivad korralikku palka, aga ka mõistlikke töötingimusi. Peame suutma pakkuda töötingimusi, mis meelitaks tööle uusi päästjaid ja politseinikke. Need hooned pole pelgalt operatiivsõidukite parkimiseks, vaid ka kohaks, kus leiab aset täiendav õpe, kus hoitakse end vormis, puhatakse väljakutsete vahel ning varustuse hooldamiseks ja hoidmiseks," ütles siseminister.

Targad lahendused

„Meie missioon on luua avaliku sektori töötajatele üle Eesti kaasaegseid töökeskkondi, et igaüks saaks keskenduda oma põhitegevusele, näiteks päästmisele ja turvalisuse tagamisele. Oleme Elva ühishoone projekteerimisel silmas pidanud, et hoone oleks varustatud kaasaegsete ja tarkade tehnoloogiliste lahendustega nagu nt valgustuse ja häirete automaatika, päikesepaneelid ning kaughaldusega hooneautomaatika," sõnas Riigi Kinnisvara juhatuse esimees Kati Kusmin.

„Elva päästjate jaoks on uus päästekomando väga oluline, et õnnetuste korral veelgi kiiremini inimestele appi jõuda," ütles Lõuna päästekeskuse juht Margo Klaos. „Seni pidid nad väljakutsel jooksma kõigepealt kõrvalhoones asuvasse garaaži ja see oli meie jaoks juba liigne ajakulu." Klaos lisas, et Elvas on metsakustutuse erivõimekusega päästekomando, mistõttu peab uus hoone mahutama suurt hulka eritehnikat.

Paremad töötingimused

„Selleks, et meie inimesed saaksid olla oma tegemistes produktiivsed on kaasaegsel töökeskkonnal kahtlemata suur mõju. Uue hoone ruumid ei korva mõistagi kolleegide olulisust aga aitavad kindlasti kaasa ametnike edukatele ettevõtmistele. Vähem oluline ei ole ka fakt, et uut maja haldame tulevikus üheskoos heade kolleegidega päästeametist, mistõttu on igati paslik rõhutada, et nii me koos töös turvalisust loomegi," märkis Tartu politseijaoskonna juht Andrus Reimaa.

„KRC Ehituse meeskonnal on suur au olla sellise ühishoone ehitajaks, millel on oluline roll riigi sisejulgeoleku ja turvalisuse tagamisel. Rajatavas hoonekompleksis paranevad oluliselt politseinike ja päästjate olme-, sportimis- ja töötingimused. Siin hakkavad tööle inimesed, kes pühenduvad teiste inimeste abistamisele ning nende töö ei ole kindlasti kergete killast. Seetõttu on meil siiralt hea meel, et saame osaleda nende inimeste jaoks väga olulise, kaasaegse ja motiveeriva töökeskkonna rajamise protsessis, mis loob võimaluse pakkuda veel paremat ja kvaliteetsemat teenust Elva piirkonna kodanikele," kinnitas KRC Ehitus OÜ juhatuse liige ja tegevjuht Siim Kroodo.

Hoone tellija on Siseministeerium, projekteerija ACTO CONSULT OÜ, arhitekt ja sisearhitekt Juhan Rohtla, Kuu OÜ. Ehitaja KRC Ehitus OÜ ja omanikujärelevalvet teostab Keskkonnaprojekt OÜ.

Lõve veski paisjärve rekonstrueerimine

Keskkonnaamet teatab Lõve veski paisjärve rekonstrueerimise keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi avalikustamisest

Tegevuse eesmärk on Rõngu jõele (VEE1021500) endise Lõve veski paisjärve rekonstrueerimine ja kalapääsu rajamine Lõve paisul (PAIS014510), Rõngu jõe süvendamine mahus kuni 70 000 m³ ja tahkete ainete uputamine mahus kuni 1500 m³ Lõve järve kinnistul (69401:003:0005) Lapetukme külas Elva vallas Tartumaal.

Arendaja on Lõve Mill OÜ (Pikk tn 43, Elva linn, Elva vald, 61505 Tartumaa), e-aadress are@jalajalg.ee, tel 506 6830.

Otsustaja on Keskkonnaamet (Aleksandri 14, Tartu, 51004), kontaktisik Ivo Ojamäe, e-aadress info@keskkonnaamet.ee, telefon 505 7438.

Keskkonnamõju hindaja on LEMMA OÜ (Tallinn, Värvi tn 5, 10621), juhtekspert Piret Toonpere, e-aadress piret@lemma.ee, tel 505 9914.

KMH programmiga on võimalik tutvuda avalikul väljapanekul 21.11 – 06.12.2022 Keskkonnaameti veebilehel: keskkonnaamet.ee (alalehel Keskkonnateadlikkus, avalikustamised > Räägi kaasa! > Keskkonnamõju hindamiste avalik väljapanek).

KMH programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi saab esitada kirjalikult kuni 06.12.2022 otsustaja eelpool toodud kontaktidel.

KMH programmi avalik arutelu toimub **13.12.2022 kell 16** Valguta seltsimajas (Valguta tee 10, Lapetukme küla, Elva vald) ja veebikeskkonnas Microsoft Teams. Veebikoosolekuga saab liituda aadressil: lingid.ee/Snlgc. Kohtumise ID: 363 072 498 572; parool (vajadusel): opSdHz.

KESKKONNAAMET

LÜHIDALT

24. NOVEMBRIL TOIMUB VIKERKAARE 24 JA ORU 2//PEEDI KINNISTUTE DETAILPLANEERINGU AVALIK ARUTELU

Valminud on Elva linnas, Peedu asumis asuvate Vikerkaare 24 ja Oru 2//Peedi kinnistute detailplaneeringu eskiislahendus, mille tutvustamiseks korraldab Elva Vallavalitsus avaliku arutelu **24. novembril 2022 kell 18 Elva Vallavalitsuse vallavolikogu saalis (Kesk 32, Elva).**

Detailplaneeringu eesmärk on planeeringuala 18 krundiks jaotamine, kruntide kasutamise sihtotstarbe muutmine elamumaaks ja teemaaks, elamukruntidele üksikelamute püstitamise võimalikkuse väljaselgitamine ning liikluskorralduse ja haljastuse lahendamine.

Arutelule eelnevalt on võimalik detailplaneeringuga täpsemalt tutvuda kuni 21. novembrini Elva Vallavalitsuses infosekretäri juures (Kesk 32, Elva I korrus) või Elva valla avalikus dokumendiregistris atp.amphora.ee/elvavv.

Lisainfo:
Maarika Uprus
planeeringuspetsialist
maarika.uprus@elva.ee
tel 527 1860

ULILA III TURBATOOTMISALA KESKKONNALOA TAOTLUS ON AVALIKUL VÄLJAPANEKUL

Keskkonnaamet annab teada, et on võtnud menetlusse Tootsi Turba esitatud Ulila III turbatootmisala keskkonnaloa taotluse maavara kaevandamiseks ja vee ärajuhtimiseks.

Keskkonnaloa taotluse ja dokumentidega saab tutvuda keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS. Antud menetluse nr on M-121677.

Arvamused esitada e-aadressile **aare.mark@keskkonnaamet.ee.**

VARIA

Pensioniikka jõudnud inimeste maksuvaba tulu tõuseb 704 euroni

Alates 1. jaanuarist 2023 kehtib vanaduspensioniikka jõudnud inimestele maksuvaba tulu keskmise pensioni ulatuses ehk 704 eurot. Ühtlasi tõuseb pensioni baasosa uuest aastast 20 euro võrra.

VANEMAEALISTE TURVATUNDE TAGAMINE ON ESMATÄHTIS. Foto: Bigstock

Sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo sõnul on järgmise aasta algusest jõustuv pensionitõus ja keskmise pensioni ulatuses kehtiv maksuvaba tulu olnud viimasel kahel aastal vaid osa sammudest, mida oleme teinud, et tagada meie vanemaealistele turvatunne. „Nii tõstsime sel sügisel üksi elava pensionäri toetuse 115-lt eurolt 200-le eurole, viime läbi üldhooldusreformi, mille tulemusel muutub hooldekodu koht järgmise aasta juulikuust inimese jaoks taskukohasemaks ning ühtlasi jõustus sel sügisel hakkamasaamist toetav 50-eurone ühekordne toetus muuhulgas vanaduspensioni eas pensionäridele. Mul on hea meel, et oleme nõnda lühikese aja jooksul sellised muudatused suutnud ellu kutsuda ning tean, et töö vanemaealiste heaolu nimel jätkub igal juhul," selgitas Riisalo.

Oluline muudatus

Sotsiaalkindlustusameti peadirektor Maret Maripuu sõnul on tegemist olulise muudatusega, sest edaspidi on keskmine vanaduspension tulumaksuvaba. „Praegu kehtib pensionäridele üldine maksuvaba tulu 500 eurot, mis sissetuleku kasvades hakkab vähenema. Jaanuarist on aga vanaduspensioniikka jõudnutele maksuvaba tulu 704 eurot ning see ei muutu ka siis, kui pensionär jätkab tööl käimist. Seega saavad kõik vanaduspensionieelised, kelle pension on järgmisel aastal üle 500 euro, jaanuarist kätte pisut rohkem raha," selgitas Maripuu.

Maksuvaba tulu muudatus on seotud inimese vanusega – 704eurone maksuvaba tulu kehtib ka neile, kes on otsustanud pensionile jäämise edasi lükata. Sama kehtib ka neile, kes jõuavad vanaduspensioniikka 2023. aasta jooksul. Pensionäridele, kes pole vanaduspensioni eas (nt eripensioni saajad), jääb kehtima senine maksuvaba tulu süsteem.

Kui varasemalt sai vanaduspensioniealine inimene ise otsustada, kas ta soovib või ei soovi maksuvaba tulu pensionilt kasutada, siis järgmisest aastast seda valikuvõimalust enam ei ole.

Tutvu võimalustega

Alates 2023. aasta jaanuarist arvestab sotsiaalkindlustusamet igakuiselt vanaduspensionieas inimese pensionile maksuvaba tulu kuni 704 eurot kuus. See tähendab, et kui inimese brutopension on alla 704 euro, siis sellelt tulumaksu maha ei arvata. Selleks ei ole vaja eraldi sotsiaalkindlustusametisse pöörduda või avaldust esitada. Pensioni brutosummaga saab tutvuda riigiportaalis www.eesti.ee.

Töötavad pensionärid, kes on jõudnud või jõuavad vanaduspensioniikka 2023. aasta jooksul ja kelle pension on väiksem kui 704 eurot, saavad maksuvaba tulu kanda üle ka oma töötasule. Selleks tuleb esitada tööandjale avaldus ning ära märkida maksuvaba tulu kasutamata osa summa, mida tööandja arvestab inimesele väljamakseid tehes. Summa õigsuse eest vastutab töötaja. Kui töötaja ei oska maksuvaba tulu kasutamata osa välja arvutada või ei soovigi seda töötasult kasutada, siis tuleb järgmise aasta tuludeklaratsiooniga maksuametilt tulumaksu tagasi saamiseks anda tööandjale teada, et ta ei soovi maksuvaba tulu töötasult kasutada.

2023. aastal on vanaduspensioniiga 64 aastat ja 6 kuud. Tuleval aastal jõuavad vanaduspensioniikka inimesed, kes on sündinud enne 1959. aasta 1. juulit.

Täiendav info:

- Info maksuvaba tulu kohta tulude üleselt on näha maksu- ja tolliameti e-teeninduses maasikas.emta.ee.
- Oma pensioni brutosummaga on võimalik tutvuda logides sisse kodanikuportaali eesti.ee ja valides „Minu andmed" -> „Toetused ja pensionid" -> „Mulle arvestatud pensioni, toetuste ja hüvitiste vaatamine".
- Loe lisaks maksuvaba tulu muudatuste kohta sotsiaalkindlustusameti kodulehelt sotsiaalkindlustusamet.ee.

Küsimusi saab esitada e-postiga info@sotsiaalkindlustusamet.ee, iseteeninduse suhtluse kaudu või helistada infotelefonil 612 1360. Palume arvestada võimaliku ooteajaga.

> Kui varasemalt sai vanaduspensioniealine inimene ise otsustada, kas ta soovib või ei soovi maksuvaba tulu pensionilt kasutada, siis järgmisest aastast seda valikuvõimalust enam ei ole.

Elva poisid pälvisid Supermotos poodiumikohad

29. oktoobril toimus Eesti-Läti Supermoto aastat kokkuvõttev auhinnagala Riias, kus oma autasud said ka Elvas elavad lapsed Rasmus Ebelmann ja Karl Liivamäe.

Rasmus Ebelmann sõidab vanuseklassis SM Junior ja on Supermotoga tegelenud kolm aastat, algselt ta väljaspool Eestit võistlustel ei osalenud. Tänaseks on Rasmus osavust proovinud nii Euroopa meistrivõistlustel, kus tuli osaleda viies Euroopa riigis ning saavutas aasta kokkuvõttes 4. koha. Baltiriikide aasta üldarvestuses jäi Rasmus 4. kohale ja 29. oktoobril toimunud Eesti/Läti gala autasustamisel Riias pälvis Rasmus 3. koha.

Supermoto hooaeg on küll selleks aastaks läbi saanud, aga treeningud käivad edasi liiva-, põlluradadel ja jää tulekul ka jääradadel. Rasmuse eesmärk on Supermoto Euroopa Meistrivõistlustel üldarvestuses tulla poodiumile. Hooaeg algab taas lume sulamisega rajalt.

RASMUS JA KARL RIIAS AUTASUSTAMISEL. Foto: erakogu

Karl Liivamäe on Suprmotaga tegelenud kaks aastat. Karl sõidab vanuseklassis SM 50 ning teda tunnustati auhinnagaalal 3. kohaga. Baltiriikide üldarvestuses saavutas Karl 3. koha.

SuperMoto on vaatemänguline motospordiala, kus võtavad omavahel mõõtu motokrossi ja ringrajataustaga sõitjad. Supermotot sõidetakse rajal, mis ligi 70% protsendi ulatuses on asfaltkattega ning 30% offroad ja sisaldab motokrossi elemente. Erandina on mõnel rajal ka krossielemendid asfaltkattega rajal.

Käitumisjuhised erinevateks olukordadeks: õnnetused

Õnnetused ei hüüa tulles. Selleks, et olla teadlik, kuidas õnnetuste korral päästa kellegi elu, tuleb taas appi Ole valmis mobiili- ja veebirakendus.

Foto: Bigstock

> Kui sinu või kellegi teise tervis on ohus, helista kohe hädaabinumbril 112.

- Veendu enda ohutuses.
- Hinda kannatanu seisundit.
- Helista või käsi kõrvalseisjal viivitamata helistada hädaabinumbrile 112.
- Alusta kiiresti elupäästva esmaabiga.
- Osuta elupäästvat esmaabi kuni kiirabi saabumiseni.

Ohumärgid

Trauma või terviserikke korral on abivajaja seisund eluohtlik, kui:

- ta on teadvusetu ega reageeri häälele ega puudutustele;
- ta hingab ebanormaalselt ehk harvemini kui 10 korda minutis või tihedamini kui 30 korda minutis;
- tal on valu rinnus või südamepekslemine ja suur nõrkus, mis rahulikus olekus mõne minutiga ei kao;
- tal on nähtav eluohtlik vigastus, näiteks verejooks, põletus, lahtine luumurd;
- ta on üle elanud raske õnnetuse, näiteks plahvatus, liiklusõnnetus, kõrgelt kukkumine jne, kuid väliseid vigastuste tunnuseid ei ole veel avaldunud;
- tal esineb muid tunnuseid, mis viitavad ohtlikule terviseseisundile, näiteks:
  - halvatus,
  - süvenev segadusseisund,
  - üle viie minuti kestev krambihoog,
  - alajahtumine,
  - väga terav ja järsk valu.

Kuidas tagada enda ohutus?
Kannatanut nähes ja abi andma asudes veendu, et sa ei sea ennast samasse ohtu, mille tõttu kannatanu abi vajab, näiteks mürgine keskkond, elekter, ümbritsev liiklus, rünnak vmt. Helista või palu mõnel kõrvalseisjal helistada hädaabinumbrile 112 ning ole nähtav. Väldi kokkupuudet verega.

Kuidas kontrollida kannatanu seisundit?

Kas kannatanu on teadvusel?

- Kõneta kannatanut valju häälega.
- Kui ta ei vasta, raputa teda õlgadest mõõduka tugevusega.
- Kui ta raputusele ei reageeri, näpista teda.
- Kui kannatanu üldse ei reageeri, on ta teadvusetu.

Kas kannatanu hingab normaalselt?

- Vabasta kannatanu hingamisteed, painutades tema pea ettevaatlikult kuklasse.
- Kuula 10 sekundit, kas kannatanu hingab normaalselt ja vaata, kas tema rindkere liigub.
- Kui kannatanu hingab normaalselt, siis pane ta püsivasse küliliasendisse.
- Kui hingamine on seiskunud või on ebanormaalne (ahmiv, korisev, pindmine või alla 10 korra minutis), alusta kohe elustamisega.

Kui näed purskavat või suurt verejooksu, peata see kiirelt. Helista viivitamata hädaabinumbrile 112 või lase seda kellelgi teha. Häirekeskus annab vajadusel juhiseid ja suuniseid kannatanule esmaabi andmiseks.

Tasub teada!

Kui tead, et asud lähimast kiirabibrigaadist kaugel, kaalu võimalust kiirema meditsiiniabi saamiseks kiirabile vastu sõita või kannatanu haiglasse transportida, eriti juhul, kui on tegemist hingamisraskustega allergilise reaktsiooniga või laske- ja torkevigastustega. Teavita kindlasti kannatanu transportimisest häirekeskust. Lepi kokku liikumistee, sihtkoha haigla ning märguanne vastu sõitvale kiirabile.

10 põhioskust, mida tasub juurde õppida esmaabi osutamiseks:

1. abistamine teadvusekaotuse korral (minestus, krambihoog);
2. südamemassaaži ja kunstliku hingamise tegemine nii lapsele kui ka täiskasvanule;
3. abistamine lämbumise korral;
4. tegutsemine insuldi ja infarkti korral;
5. traumaga ja teadvuseta kannatanu hingamisteede vabastamine;
6. suure verejooksu peatamine;
7. teadvuseta inimese külili asendisse asetamine;
8. abistamine madala või kõrge kehatemperatuuri korral;
9. esmaabi kemikaalikahjustuse ja põletuse korral;
10. psühhoosiseisundis isikuga ümberkäimine.

Helistades hädaabinumbrile **112**, juhendatakse sind vajaduse korral elustamisel ja esmaabi andmisel.

Kuidas peatada tugevat verejooksu?

- Helista või käsi mõnel kõrvalseisjal viivitamata helistada hädaabinumbrile 112.
- Võõrale inimesele abi osutamisel kasuta kaitsevahendina kummikindaid või käe ümber mässitud kilekotti.
- Aseta kannatanu lamama.
- Suru haavale sõrmede või peopesaga.
- Tee haavale rõhkside või aseta sinna kokku rullitud riidetükk. Seo see tugevasti kinni või suru sellele peale.
- Kui suur verejooks jäsemel ei peatu, suru sõrmedega kinni jäset verega varustav arter või paigalda žgutt.
- Tõsta võimalusel vigastatud jäse südamest kõrgemale.
- Hoia verejooks suletuna kuni kiirabi saabumiseni.

Kuidas keerata teadvuseta kannatanu püsivasse küliliasendisse?
Teadvusetu kannatanu, kes hingab, tuleb keerata püsivasse küliliasendisse, näoga ettepoole kaldu. Selliselt püsivad hingamisteed lahti ning röga, okse ja veri saavad vajadusel välja voolata. Võid püsivas küliliasendis oleva kannatanu mõneks ajaks järelevalveta jätta, et minna abi kutsuma.

Kui sul ei õnnestu asetada kannatanut püsivasse küliliasendisse, hoia teda ise külili. Jälgi pidevalt kannatanu seisundit. Kuuma korral paku talle varju ja jahutust ning külma korral kata riideeseme või termokilega.

Kuidas teha elustamisvõtteid?

- Kaudne südamemassaaž:
  - Veendu, et kannatanu on kõval alusel. Põlvita tema kõrvale.
  - Ava kannatanu hingamisteed, kallutades tema pea taha ja tõstes lõua üles.
  - Aseta oma käed kannatanu rindkere keskele.
  - Vajuta rindkerele tugevasti (5–6 cm sügavusele) ja kiiresti (100 korda minutis).
  - Tee ilma pausideta vajutusi rindkerele, kuni kiirabi saabumiseni või kuni kannatanu hakkab normaalselt hingama või tuleb teadvusele.
  - Kui kannatanu läheduses on avalikult kasutatav AED elustamisaparaat, kasuta seda! Lülita see sisse ja järgi juhiseid.
- Kui sul ei ole piisavalt jõudu, et kaudse südamemassaažiga jätkata, kutsu teised inimesed appi.

Abi- ja infonumbrid

112	**Hädaabinumber**
1247	**Riigiinfo telefon** (kriisiinfo, Päästeameti info ja nõu, info Transpordiametile, info Keskkonnaametile)
1220	**Perearsti nõuandeliin**, www.1220.ee
1343	**Elektrilevi rikketelefon**, www.elektrilevi.ee
1510	**Maanteeinfo telefon**, www.mnt.ee ja www.tarktee.ee
126 (eesti keeles) **127** (vene keeles)	**Vältimatu psühholoogilise abi ööpäevaringne usaldustelefon**, www.peaasi.ee
6 558 088 (eesti keeles) **6 555 688** (vene keeles)	**MTÜ Eluliin ööpäevaringne usaldustelefon**
116 006	**Riiklik ohvriabi ööpäevaringne kriisitelefon**
16662	**Mürgistusteabekeskuse ööpäevaringne infotelefon,** www.16662.ee
1599	**Lastearsti tasuline nõuandeliin** (E-P kell 8-22, kõneminuti hind 1 euro)
1492	**Naiste tugiliin**
116 111	**Lasteabitelefon**, www.lasteabi.ee
9001 032	**Riigi Ilmateenistuse tasuline ilmainfo** (kõneminuti hind 1.10€)
5301 9999	**Välisministeeriumi ööpäevaringne konsulaarabi telefon**, http://reisitargalt.vm.ee/

KOGUKOND

Rõngu lasteaed Pihlakobar tähistas kaisukaru juubelit

EPP VÄIKENE
RÕNGU LASTEAIA ÕPPEJUHT

MAAKONDLIKU KUNSTIKONKURSSI ÜKS TUBLIMATEST. Foto: erakogu

Maailmakuulsal mängukarul, inglisekeelses maailmas tuntud *teddy bear*'il, täitus 27. oktoobril auväärne 120. sünnipäev. 1980. aastal kuulutas heategevusorganisatsioon Kogu Maailma Head Karud Ameerika Ühendriikide presidendi Theodore Roosevelti sünnipäeva, 27. oktoobri rahvusvaheliseks kaisukarupäevaks. Päeva eesmärk on mängukarude kaudu jagada häid emotsioone neile, kes vajavad hellust ja turvatunnet.

Nii tuligi lasteaia tervisemeeskond mõttele korraldada üks vahva ülemajaline näitus kaisukarudest. Mõmmikuid saabus näitusele mitmesuguseid: küll suuri ja väikeseid, loomutruid ning värviküllaseid, üsna uusi ja juba aastaid näinud. Vanim mängukaru oli eri põlvkondi rõõmustanud juba 40 aasta jagu. Paljude mänguasjadega käisid kaasas ka saamislood.

Armastatud lastekirjanik Tiia Toomet on öelnud: „Igaüks, kellel on lapsena olnud kaisukaru, teab, et karust paremat sõpra on raske leida. Kui kogu maailm näib sulle ülekohut tegevat, võid pista nina tema pehmetesse karvadesse ning tunda end taas turvaliselt ja kaitstult. Oma kaisukarule võid rääkida absoluutselt kõigest, ka muredest ja ebaõnnestumistest. Ta ei pahanda kunagi, vaid vastab sulle alati jäägitu armastusega."

Kunstikonkurss

Kuna oktoober on rahvusvaheline vaimse tervise kuu, otsustasime Tervisemarjakestega siduda armsa kaisukaru laste isetegemisrõõmu ning mänguasjakultuuri väärtustamisega. Nii sündiski mõte korraldada Tartumaa lasteaedadele kunstikonkurss „Kaisukaru 120" ja lisaks näitus väikese tänuüritusega Rõngu rahvamajas.

Oktoobri esimese poole veetsime mõnusas ootusärevuses ja avastamisrõõmus – kui loomingulised on lapsed ja kui tublid nende juhendajad. Toredaid kunstitöid laekus meile 13-st Tartumaa lasteaiast 107. Lasteaiaväline žürii hindas töid kolmes vanusegrupis (1,5–2-aastased, 3–5-aastased ja 6–7-aastased lapsed) ja valis igast vanusegrupist kolm parimat, lisaks andis žürii välja eripreemia. Pidulikule vastuvõtule olid palutud väikesed autorid koos juhendajatega järgmistest lasteasutustest: Puhja lasteaed Päästsilm, Rõngu lasteaed Pihlakobar, Raadi lasteaed Ripsik, Vara lasteaed Õnnetriinu, Koosa lasteaed, Melliste kool ning Sillaotsa kooli lasteaed.

27. oktoobri hommikul, Kaisukaru sünnipäeval saabusidki talle külla väikesed ja suured sõbrad lähemalt ja kaugemalt. Piduliku päeva avas ning tublimatest tublimaid tunnustas lasteaia direktor Marge Jaasi-Tamm. Meeleoluka kontserdiga esinesid Pihlakobara laululapsed muusikaõpetaja Käthlin Naarisma juhendamisel. Kaisukaruga mängiti ühiselt ringmängu, söödi sünnipäevakringlit ning imetleti mõmmiku juubeli puhul saabunud kunstitöid.

Täname meeldiva koostöö eest Rõngu keskkooli ja Rõngu rahvamaja peret ning tunneme rõõmu kordaläinud üritusest.

LÜHIDALT

PUHJA LASTEAIA LAPSED KÄISID ÕPPEKÄIGUL ULILAS

Puhja lasteaia Piibelehe rühma 2–4-aastastel lastel on sel õppeaastal käsil projekt „Elu täis on muinasjutte". Igas kuus teeme tutvust ühe tuntud muinasjutuga. Et huvi raamatute vastu püsiks ja käimas on ka raamatukogude aasta, tekkis mõte viia lapsed õppekäigule raamatukokku.

Ulila raamatukogus võttis meid vastu raamatukogu hoidja Sirje, kes tutvustas kõige pisematele mõeldud raamatuid. Raamatutega tutvumise käigus said lapsed teada, mis koht on raamatukogu ja mida seal teha saab. Riiulite vahel ringi uudistades ja raamatuid lehitsedes möödus aeg kiiresti. Raamatukogust lahkudes lubasid lapsed peagi koos isade-emadega uuesti tagasi tulla.Edasi suundusime Ulila keskuse mängutuppa, kus jätkus põnevat tegevust kõigile. Tegus hommikupoolik lõppes Ulila sadamas jõge ja paate uudistades.

Rühmaõpetajad Ljubov Serikova, Aila Selleke, Helle Kallas

Järve lasteaia Teokese rühm käis ujumas

KRISTI TIMMA

Ideest teostuseni

Kui uurisin Teokeste rühma lastelt, et kuidas neile ujumas meeldis, sain vastuseks: „Nii äge ja lahe". Just nõnda, ujudes, sisustasid kolmel korral oktoobris Elva Järve lasteaia Teokesed enda neljapäevased hommikud. Ujumise idee tekkis õpetajate ja lapsevanemate ühise huvina – mõeldud tehtud. Septembris ühisel koosolekul välja käidud ideed ei saanud kohe kindlasti kuskile teadmata kaugusesse tulevikku lükata ning enda kätte haaras korraldusliku poole pealt ohjad Järve lasteaia liikumisõpetaja Tatjana Mannima.

Järve lasteaia liikumisõpetaja Tatjana Mannima kommentaar:

„Õpetajatelt ja vanematelt tuli impulss ning muidugi haarasin ideest kinni. Lisaks on see suurepärane vaheldus nö tavalistele liikumistundidele lasteaias. Ideaalne ju oleks, et igas lasteaias oleks bassein ja kõik lapsed saaksid võimaluse regulaarselt juba varakult veega kokku puutuda ning ujumise algõppega tegeleda. Lapsed õpivad ujuma mänguliselt ja kergelt ning samas on ujumine äärmiselt kasulik nii füüsilisele kui ka vaimsele tervisele. Ja seepärast organiseerisime õpetajatega oktoobri kolmel järjestikusel neljapäeval väljasõidud Pühajärve ujulasse. Lapsed jagasime kolme gruppi, et oleks lihtsam neil silma peal hoida ning samas oli nõnda ka ohutum. Lastele meeldis selline ettevõtmine väga."

TEOKESE RÜHMA LAPSED VEEMÕNUSID NAUTIMAS. Foto: erakogu

Ujumine on kasulik

Ujumine aitab kaasa lapse arengule ning mida varem lapsed ujuma õpivad ja veega regulaarset kokkupuudet saavad, seda paremini on nad kaitstud veega seotud õnnetusjuhtumite eest. 7000 alla viie aasta vanuses lapse peal läbi viidud uuring kinnitas, et need, kes tegelesid ujumisega arenesid vaimselt ja jõudsid ka füüsilise võimekuse verstapostideni kiiremini kui lapsed, kes ujumisega ei tegelenud. Seda sõltumata nende sotsiaalsest taustast. Samuti oli parem nende kirja- ja arvutusoskus. Üks põhjuseid, miks ujumisega tegeleda aastaringselt, on meeleolu paranemine. Talvekuudel, kui energiat on looduses vähe, on positiivne tuju eriti oluline. Lisaks näitavad uuringud, et vahemikus oktoobrist jaanuarini regulaarselt ujujatel on väiksem stress, vähem väsimust ja parem mälu.

Tervist edendav lasteaed

Elva Järve lasteaed kuulub Tervist edendavate lasteaedade (TEL) organisatsiooni. Tervist edendava lasteaia eesmärk on hoida ja edendada lapse tervist ning luua nii lastele kui ka töötajatele heaolu toetavad tingimused. See tähendab süsteemset ja järjepidevat arendustööd, mis lähtub tervist ja heaolu mõjutavate valdkondade ja tegurite hindamisel selgunud vajadustest. Lasteaed saab planeerida oma arengu- ja tegevuskavasse abinõud, mis aitavad edendada koostööd kogukonnaga, luua tervist toetavat psühhosotsiaalset ja füüsilist keskkonda ja kujundada laste tervisekäitumist.

Nii et jääb vaid üle nentida – kõik lapsed ujuma!

Tantsuansambel Lee „Külavahe folk“– tagasivaatav, rõõmsameelne ja hariv

Eelmisel aastal tähistati pidulikult tantsulooja Mait Agu seitsmekümnendat sünniaastapäeva. Selle aasta sisse mahtus mitmeid sündmusi, mille tuules kogus jõudu ka idee taastada Mait Agu legendaarne „Viru folkshow“ ja tuua see uues kuues taas lavale. Tantsuansambel Lee kunstiline juht Maria Uppin-Sarv võttis mõttest kinni ning sellest kõigest sündis tantsulavastus **„Külavahe folk“, millele saab Elva Kultuurikeskuses kaasa elada 2. detsembril.**

TANTSUANSAMBEL LEE. Foto: Teele Toova

Meelelahutuslik lavastus

Viru hotelli varietee ruumides etendunud kunstikollektiivi Peiar folkshow toimus aastatel 1983–1992. Lavastuste kunstiline juht oli Mait Agu, muusikajuht Jaan Sommer ning programmi eesmärk oli tutvustada turistidele eesti rahvakultuuri showlikus vormis.

„Nüüd, 30 aastat hiljem, soovisime meie „Külavahe folgi“ näol luua lavastust, mis oleks ühtaegu nii meelelahutuslik ja rõõmsameelne kui ka hariv ja tagasivaatav. Midagi, mida oleks tore vaadata nii sellel inimesel, kes on näinud kunagist Viru folkshowd kui ka sellel, kes ei tea eesti rahvatantsust mitte midagi,“ rääkis Maria Uppin-Sarv.

Mait Agu eestiaineline tantsulooming on omanäoline, hoogne ja vaheldusrikas. Nii mitmedki tantsud on loodud spetsiaalselt Viru hotelli varietee jaoks ja on tänaseni just rahvatantsijate seas üle Eesti palavalt armastatud. Neis tantsudes kohtub efektne kompositsioon kõrge tantsutehnilise nõudlikkuse, mängulisuse ja karakteersusega. Omas ajas mõjusid need aga peaaegu revolutsioonilistena, teenides ära stiilimääratluse „külavahe tantsud“.

„Sukeldudes Mait Agu ja tema folkshowde ajalukku (aastate peale etendus kokku kaks erinevat lavastust), otsisime Tallinna Ülikooli arhiividest välja folkshow originaallavastuste salvestused, mille abil tantse kohendasime ja oma lavastuse tervikuks seadsime. Samuti kohtusime kunagiste artistidega, kellega koos Mait õhtuti Viru laval üles astus. Mõned neist meenutustest on video kaudu ka lavastusse jõudnud, teised jällegi andnud mõtteid ja sisendit tantsijatele,“ jagab Uppin-Sarv.

Korralik väljakutse

„Prooviprotsess pakkus Lee tantsijatele korraliku väljakutse ning elurõõm, millest Mait Agu tantsud pakatavad, ei lasknud entusiasmil raugeda,“ meenutab Maria. „See on avanud meile palju uusi uksi ja õpetanud tohutult palju väärtuslikku artisti elu kohta. Soe tagasiside publikult innustab aga ikka ja jälle paremini ning suurema rõõmuga meie tantsutraditsiooni olulist osa edasi kandma.“

„Külavahe folk“ jõuab Elva Kultuurikeskuse lavale tänu Eesti Tantsuagentuuri ja maakondlike eestvedajate poolt korraldatud TantsuMENÜÜ sarjale. Selle eesmärk on tuua tants uue publikuni väljaspool harjumuspäraseid tantsulavasid ning see toimub alati koostöös kohalike korraldajatega.

„Külavahe folk“ piletid leiab Kultuurikeskuse kassast ja Piletimaailmast.

LÜHIDALT

LÕPPES PROJEKT „KOOSTÖINE JA INNOVAATILINE HARIDUS“

Elva vald osales alates 2021. aasta juunist URBACT Eesti võrgustikuprojektis „Koostöine ja innovaatiline haridus“. Projekti jooksul õnnestus tutvuda seitsme omavalitsuse heade praktikatega ning osaleda kaheksal kohtumisel Eestimaa eri paigus. Elva vallaga koos osalesid projektis veel kuus kohalikku omavalitsust: Kambja vald, Kohila vald, Narva linn, Rae vald, Saue vald ja Viru-Nigula vald.

Projekti üldine eesmärk oli luua Eesti kohalikest omavalitsustest haridusvaldkonna kogemuste ja lahenduste jagamise võrgustik, mis toetab laste ja noorte ettevõtlikkuse arendamist ja elulist õpet kaasates erinevaid kogukonna liikmeid. Seejuures õpiti Tallinna URBACT On Board rahvusvahelise võrgustiku ning kohalike haridusasutuste koostöövõrgustiku loomise kogemusest.

Elva valla meeskond osales 2.–3. novembril URBACT projekti lõpuseminaril Tallinnas. Seminaril võeti seni kogetud ja nähtu kokku ning tutvuti veel viimaste heade praktikatega Tallinna linna näitel.

Kuulutusnädal Puhja koguduses

„Hmm, kuulutusnädal – mis ja milleks see”? Ootuspärane küsimus tänase nö normaalse Eesti inimese peas, kes millegi taolisega pole kokku puutunud. Selgitan. Kultuurikatkestus on üks väga kole asi, hullem kui mingi silla hävitamine. Ometi on seda tehtud ja tehakse, tahtlikult ja teadlikult, eriti (kultuuri)sõdade puhul. Eestis on seda tehtud vähemalt kahel korral: möödunud sajandil alates 1940-ndatest ja vastasmärgiliselt alustatuna 90-ndatel. Niisiis kuulutusnädal kujutab endast sillakest üle unustuse jõe, mida mööda jõuame tagasi kunagi lõhutu juurde.

Puhja kuulutusnädal kestis kaheksa päeva, 2.–9. oktoobril. Esimesel pühapäeval väisas meid eesti-soome misjonäripaar Toivased, keda me kogudusena ja terve praostkonnana oleme kaugel Myanmar (varem Birma) toetanud, jagades oma kogemusi sealse kultuuri ja religiooniga; Joona teenis ühtlasi kirikus kaasa. Esmaspäeval oli vestlusõhtu kirjamehe ja (õigeusu) preestri Roland Tõnissoniga. Ühtlasi tutvustas

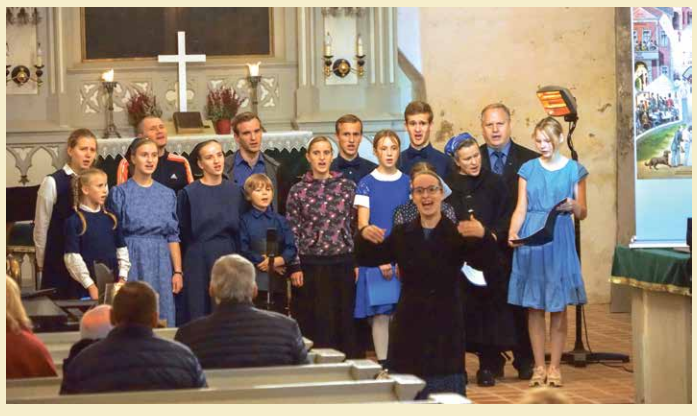

ANSAMBEL ELUALLIKAS. Foto: Tiit Kuusemaa

Puhja kooli karjäärinädala raames haruldast misjonäri-ametit Olli Olenius. Teisipäeval hommikul oli Puhja kirikus loeng-kontsert kooliõpilastele, kus viiuldajad Eveli ja Indrek Roosaar ning organist Miina Kuusemaa tutvustasid helide võlumaailma. Kolmapäeval oli meie kirikus Taizé palvus Nõo õpetaja Mart Jaansoni eesvedamisel. Neljapäeval andis nukuteater Talleke Puhja seltsimajas kolm etendust meie kihelkonna lastele, kus peategelaseks prohvet Joona. Õhtul oli piiblitund Annikoru rahvale. Reedel astus kirikus üles unikaalne pereansambel Elualliikas – Ameerikast tulnud ema-isa koos oma Eestis sündinud laste ja nende sõpradega. Laupäeval jagas meie praostkonna lastetöötegija Imbi Tanilsoo Rämsi lastele kirikutarkust. Viimasel pühapäeval oli Puhja kirikus ühine vägev jumalateenistus koos Haapsalu (eestpalve)koguduse ja piiskop Tiit Salumäega: laulis 3 koori, ristimise ja leerõnnistuse läbi liitus kogudusega kolm noort inimest. Ühtlasi tähistasime Lõikustänupüha ja samas kiriku nimipühaku Dionysiuse nimepäeva, mis ühtlasi on koguduse 660. sünnipäevaks. Viimane tähtpäev on tihedalt seotud Puhja kihelkonna esmamainimise 625. aastapäevaga.

Tiit Kuusemaa

RÕNGU LASTEAED PIHLAKOBAR
RÕNGU LASTEAED PIHLAKOBAR KUULUTAB:
NELJAPÄEVAL, 8. DETSEMBRIL
KELL 16.00 - 18.00
SUUR KOGUPERE JÕULULAAT
TEID OOTAVAD:
• TOREDAD MEISTERDUSED JA KÄSITÖÖ NII VÄIKESTELT KUI SUURTELT TEGIJATELT
• SUUSSULAVATE KÜPSETISTEGA KOHVIK
• PÄKAPIKUDISKO
• OTSIMISMÄNG
• FOTONURK
OSA SAADUD TULUST LÄHEB LASTEAIALIPU FONDI
RÕÕMSA KOHTUMISENI!
NOORUSE 5
RÕNGU ALEVIK

Elva Baptistikoguduse
Advendikontsert
4.detsember kell 16.00 Pargi 10, Elva
Esinevad segakoor ja puhkpilliansambel
PÄRAST KONTSERTI KOHVIK
KONTSERT ON KÕIGILE TASUTA
UKSED AVATAKSE KELL 15.30
WWW.ELVAKOGUDUS.EE

JÕULUTÖÖTOAD
ELAV ELVA KESKUSES
24. NOV MEISTERDAMISE TALGUD JAAMAS 17.00-19.30
26. NOV JÕULUPÄRJA TÖÖTUBA 14.00-16.00
3. DETS PIPARKOOGITAIGNA TÖÖTUBA 14.00-16.00
4. DETS LASTEHOMMIK VIGURIKEGA 10.00-12.00
10. DETS LILLEKUUSE TÖÖTUBA 14.00-16.00
17. DETS JÕULUEHETE TÖÖTUBA 14.00-15.30
ROHKEM INFOT SÜNDMUSTE KOHTA
LEIAD ELAV ELVA FACEBOOKI LEHELT

18. detsember
Tartumaa Tervisespordi Keskus kutsub
KÕIKI LAPSI JA PERESID ÜRITUSELE
Talvine Perepäev
Meie juures saab hea talveilma korral kelgutada ja uisutada
Kohapeal olemas uisulaenutus
Kõiki huvilisi ootab jõuluseiklus Väikesel Väerajal (1,5 KM)
Siseruumides saab meisterdada kaarte ja jõuluehteid
Avatud ka pagarilett erinevate jõuluüllatustega
Toimuvad lõbusad sportmängud kogu perele
Ootame teid!
10.00-15.00
TARTUMAA TERVISESPORDI-KESKUS
ELAV ELVA

KUULUTUSED

Pottsepatööd – kaminad, ahjud, pliidid. Tel 5348 0240

Torutööd. Lisainfo telefonil 5595 1141

Elektri- ja väiksemad torutööd. Tel 528 5831

Küttesüsteemide ja katlamajade ehitus. Põrandaküte, radiaatorküte, soojuspumbad. Paigaldus ja hooldus tel: 5351 2612, www.torutoodtartu.ee, info@torutoodtartu.ee

Garaažiuste müük, paigaldus, hooldus ja remont. www.enator-doors.eu, tel 5803 4531

Saeketaste ja -kettide teritus ja parandus. Höövliterade teritus. Tel 5198 4130

Sae- ja höövelmaterjali müük Annikorus. www.balticloghouses.ee. Tel 5681 6905

Korvtõstuki teenused. Ohtlike puude langetamine, rennide puhastus, katuste pesu/akende pesu jne. Tel 5597 7007, www.tlo.ee

Ohtlike puude langetamine ja hooldus. Viljapuude lõikus, okste äravedu. www.igihaljas.ee, tel 5650 1649

Ohtlike puude raie ja kändude freesimine. Tel 5686 6157

Metsa ja võsa vedu. Tel 5803 4531

Ostame Eesti parima hinnaga kasvava metsa raieõigust. Küsi pakkumist juba täna! www.skpinvest.ee, info@skpinvest.ee, tel 551 5513 /550 0343

Ostan metsa- ja põllumaad. Küsi hinda. Telefon 552 7322

Ostan kasvavat võsa, lehtpuu ja üraski-kahjustusega metsa. Hea hind, kerge tehnika, kvaliteetne töö. Lisainfo tammepalk@gmail.com või tel 510 9827

Kasumetsa küttekontor: erinevat sorti kvaliteetsed küttepuud veoga. Tel 5292 305, www.kasumetsa.ee

Müüa kuivi küttepuid (kask) pikkusega 50 cm. Hind 135 eur/rm. Tel 5668 1445

Müüa kuivi küttepuid ja saematerjali. Tel 529 1979

Pelletikatlad ja soojuspumbad. Mõned mudelid veel kiirematele saadaval! Soodsad ja suure kasuteguriga soojuspumbad. Küttesüsteemid OÜ tel: 5607 9997, www.kuttesusteemid.ee

Ostan kõiki Toyota marki sõidukeid igas seisukorras! Tel 5896 1576

Fekaalivedu, survepesu, ummistuste likvideerimine. Tel 558 8811, www.fekto.ee

Teavita infolehe kandeprobleemist

Elva valla leht peab jõudma kõikidesse Elva valla postkastidesse kahe tööpäeva jooksul pärast ilmumist.Probleemidest teavitada telefonil 730 9882.

TEATED

Elva valla sündmuste kalender

KUUPÄEV	SÜNDMUS	ASUKOHT	PILETI HIND
Igal neljapäeval kell 16–18	OTT – otse tootjalt tarbijale, omatoodangu turg	Elva keskväljaku parkla	tasuta
kuni 30. november	Fotonäitus „Minu kaunis Elva vald“	Ulila keskus	tasuta
kuni 30. november	Käsitöönäitus	Rannu rahvamaja	tasuta
kuni 30. november	Näitus: Made Balbat digimaalid	Elva kultuurikeskus	tasuta
23. november kell 19	Rakvere Teatri etendus „Kuni ta suri“	Elva kultuurikeskus	14 – 18 €
24. november kell 17	Meisterdamise Talgud - Loome koos jõuluilu Elva jaamahoonesse	Elva Elva keskus	tasuta
24. november kell 18	Loodusõhtu „Aasta loom – karu ja rahvusloom – hunt“	Elva, Kesk 35	tasuta
24. november kell 18	Leedu Tsirkus	Elva kultuurikeskus	10 € / 15 €
24. november kell 18	Vikerkaare 24 ja Oru 2 // Peedi kinnistute detailplaneeringu avalik arutelu	Elva vallmaja (Kesk 32, Elva)	tasuta
25. november kell 19	Etendus „Pikk öö...“. Esitab näitetrupp Poolvillased & MTÜ Loomekild MEA	Puhja seltsimaja	10 €
26. november kell 11	Matkasari „Avasta koduvalda“	Rannu rahvamaja	tasuta
26. november kell 14	Jõulupärja töötuba	Elav Elva keskus	27 €
27. november kell 11–13	Jõuluvanade Advendijooks	Rõngu rahvamaja	tasuta
27. november kell 12	1. advendiküünla süütamine	Puhja kirik	tasuta
27. november kell 15	Advendiaja avamine	Elva keskväljak	tasuta
27. november kell 16	Advendiküünla süütamine Rannu jõulukuuse all	Rannu alevik	tasuta
1. detsember kuni 31. jaanuar	Näitus: Aime Asi abstraktse kunsti näitus	Elva kultuurikeskus	tasuta
2. detsember kell 19	TantsuMenüü: Mait Agu tantsulavastus „Külavahe Folk“	Elva kultuurikeskus	10 € / 15 €
3. detsember kell 14	Piparkoogitaigna töötuba	Elav Elva keskus	25 €
4. detsember kell 10	Lastehommik: raamatu „Vigurike mõtlus-matk“ esitlus ja töötuba	Elav Elva keskus	tasuta
4. detsember kell 14	Jõulumeeleolus eakate tantsuline puhkeõhtu	Elva kultuurikeskus	7 €
4. detsember kell 15	2. advent - katkend jõluetendusest	Elva keskväljak	tasuta
4. detsember kell 16	Elva Baptistikoguduse jõulukontsert	Elva, Pargi 10	tasuta
4./11./18. detsember kell 11	Sportlikud jalgsimatkad Austa rattaklubiga	Start Elva spordihoone eest	tasuta

LISAINFO ELVA.EE/KALENDER VÕI ELVA VALLA ÄPIST

Iga sügis on erinev,
mõnikord ilus ja kuldne.
Vahel nii soe ja kummaline,
samas pisaraist märg...

Heino-Evar Rebane
(1938 – 2022)
Mälestame.

Heljo, Eevi, Maie ja Villu
Palupera kooli 1955. aasta lennust ning klassijuhataja Liivia Suu

Tervitame uusi ilmakodanikke!

Frans Johan Andressoo
sündis 07.10.2022

Miete Haabma
sündis 19.10.2022

Liam Luik
sündis 26.10.2022

Lisanne Mehine
sündis 27.10.2022

Elli Parts
sündis 27.10.2022

Tõnis Kõlu
sündis 28.10.2022

Sandra Rikka
sündis 29.10.2022

Lukas Ruusoja
sündis 02.11.2022

Christofer-Johannes Rannala
sündis 04.11.2022

Johanna Ess
sündis 05.11.2022

Elva vald mälestab

Heino-Evar Rebane
24.11.1938-01.11.2022

Ülari Rubli
28.04.1955-01.11.2022

Žanna Paništšenko
15.06.1939-01.11.2022

Lea Tuhkur
08.11.1942-01.11.2022

Maimu Koppel
05.01.1941-06.11.2022

Leili Võhma
19.01.1950-06.11.2022

Heino Põder
22.01.1937-08.11.2022

Sirje Prüüs
08.11.1937-08.11.2022

Sulev Heinaru
16.10.1952-09.11.2022

Mälestame
toredat seltsi liiget,
kauaaegset Puhja kooli
õpetajat

Endla Gärtnerit

Südamlik kaastunne
lähedastele.

Sõbrad Puhja
Maanaiste Seltsist

Mälestame
head sõbrannat

Žanna Paništšenkot

Sügav kaastunne
lähedastele.

Maie ja
Maimu

Vaikus ja rahu on
Sinuga, head
mälestused jäävad
meiega...

Siiras kaastunne Saimale
kalli abikaasa ja lastele
isa ning vanaisa,

Sulev Heinaru

kaotuse puhul.

Perekonnad
Hurt ja Toomessalu

Mälestame
kauaaegset ja
head kolleegi

Heino-Evar Rebast

ning avaldame
kaastunnet
lähedastele.

Kunagised töökaaslased
OÜ Svensson &
Stenströmsist

Elva valla leht

Väljaandja: Elva vallavalitsus • Toimetaja: Triinu Paas • Küljendus: Taivo Org • Trükk: AS Printall • Kojukanne: Omniva ja ExpressPost • Tiraaž: 6550 • Järgmine leht ilmub 05.12.2022 • Kaastöö esitamise soovist teatada 21.11.2022 kell 15